

Δ. Η ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΩΝ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. Η αποζημίωση των ανταλλαξίμων

Σύμβαση ανταλλαγής (μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας): Προέβλεπε την αποζημίωση των ανταλλάξιμων προσφύγων για τις περιουσίες που εγκατέλειψαν στις πατρίδες τους, από το κράτος υποδοχής.

Μικτή Επιτροπή: Ανέλαβε το έργο της εκτίμησης της αξίας των εκατέρωθεν περιουσιών που εγκαταλείφθηκαν.

Γενική Διεύθυνση Ανταλλαγής Πληθυσμών: Για να βοηθήσει το έργο της ελληνικής αντιπροσωπείας, στη Μικτή Επιτροπή συστάθηκε το 1924 η Γενική Διεύθυνση Ανταλλαγής Πληθυσμών που υπαγόταν στο Υπουργείο Γεωργίας.

Γραφεία Ανταλλαγής Πληθυσμών: Για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της, ιδρύθηκαν κατά τόπους Γραφεία Ανταλλαγής Πληθυσμών.

Προκαταβολή:

- **Λόγος**: Το έργο της εκτίμησης των περιουσιών προχωρούσε αργά και η δυσφορία του προσφυγικού κόσμου μεγάλωνε. Έτσι δόθηκε μια προκαταβολή μέχρι την τελική αποπληρωμή της αξίας της περιουσίας που εγκαταλείφθηκε στην Τουρκία, αφού πρώτα το ελληνικό δημόσιο προέβαινε σε **προσωρινή εκτίμησή** της.

- **Η Εθνική Τράπεζα** ανέλαβε να πληρώσει την προκαταβολή αυτή.

- **Τρόπος εκτίμησης**: Η προσωρινή εκτίμηση έγινε με βάση τις δηλώσεις που υποβλήθηκαν στα κατά τόπους **Γραφεία Ανταλλαγής**. Οι αιτήσεις των δικαιούχων θα εξετάζονταν από **ειδικές επιτροπές προσφύγων, συμπατριωτών** των ενδιαφερομένων.

- Αν θεωρούνταν ανακριβείς, προβλεπόταν αναθεώρησή τους από ένα **Ανώτατο Συμβούλιο**.

- Καθορίστηκαν επίσης τα **περιουσιακά στοιχεία** για τα οποία καταβαλλόταν αποζημίωση.

- Η προκαταβολή θα δινόταν σε εκείνους που δεν είχαν μέχρι τότε **αποκατασταθεί**.

Οριστική εκτίμηση:

- Για την οριστική εκτίμηση των περιουσιών που εγκαταλείφθηκαν στην Τουρκία συστάθηκαν **Πρωτοβάθμιες Επιτροπές Εκτίμησης** και **Δευτεροβάθμιες Επιτροπές**, για προβλήματα που θα ανέκυπταν.

- Με την πάροδο του χρόνου η ολοκλήρωση εκτίμησης των περιουσιών φαινόταν όλο και πιο μακρινή. Το έργο ήταν τεράστιο και επιπλέον η όλη διαδικασία υπονομευόταν από την τουρκική πλευρά.